

Jeroen loopt langs het strand en ziet een eend
spartelen in een olievlek op zee.
Hij kan de eend nog net redden.
Vanaf die dag worden ze eendenmaatjes.
Maar op een avond vliegt de eend weg ...

Die Keure wil het milieu beschermen. Daarom kiezen wij bewust
voor papier dat afkomstig is uit verantwoord beheerde bossen.
Dit boek is dan ook gedrukt op papier dat het FSC®-label draagt.
Dat is het keurmerk van de Forest Stewardship Council.

Herdruk 2012-2013/893
ISBN 978 90 5958 793 9
K.B. D/2004/0147/192
NUR 191

Tekeningen: Klaartje Osselaer

Verantwoordelijke uitgever
die Keure
Kleine Pathoekeweg 3, 8000 Brugge
H.R. Brugge 12.225
© Copyright die Keure, Brugge

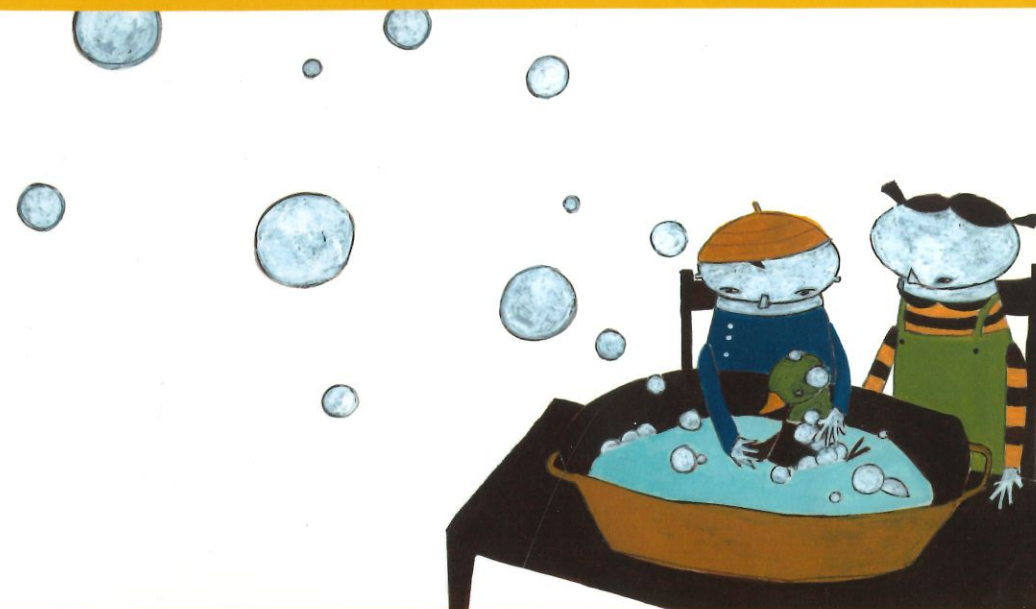

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form by print, microfilm or any other means
without written permission from the publisher.

AVI-niveau 8

Thema 8 Dieren hebben ze ook

Eendenmaatje

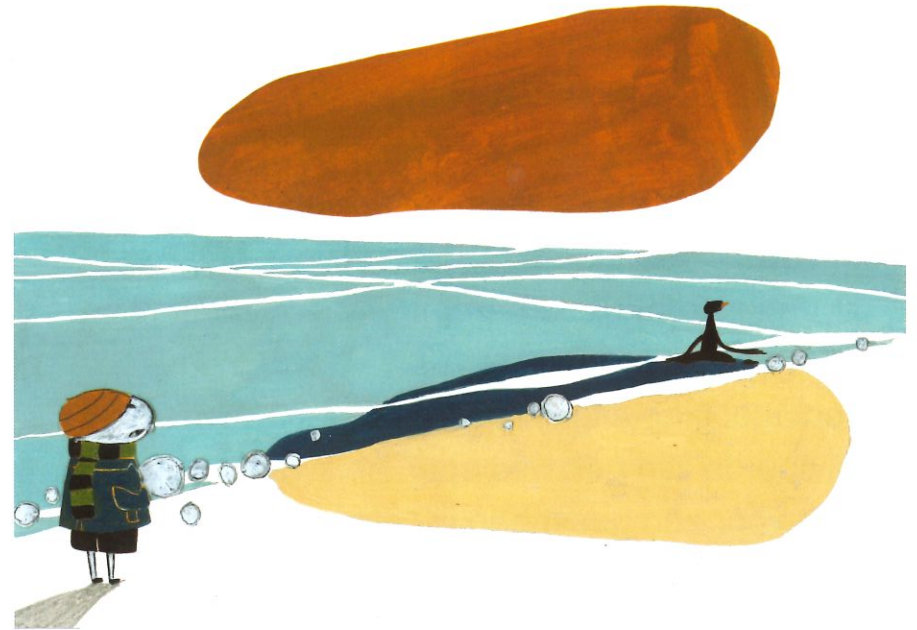

Karel Verleyen

 die Keure

 Kamele@n

Eendenmaatje

De lucht boven de zee was mooi blauw.
Het water van de zee wiebelde groenachtig.
Het was koud. Er liep niemand op het strand.
O, toch wel. Joren liep over het strand.
Hij had laarzen aangetrokken en een muts
opgezet.
Ja, het was koud, maar hij had vakantie.

Nog drie dagen. In een huisje in de duinen.

Dus bleef hij niet binnen zitten kniezen 📖.

Opeens bleef Joren staan.

In het ondiepe water spartelde een vogel.

Toen Joren dichterbij kwam, wilde het beest weg.

Dat lukte niet zo best.

Het beest zat helemaal onder de zwarte smurrie 📖.

Joren keek rond. Verderop dreef nog meer viezigheid.

De vogel ging uitgeput zitten.

Hij sperde zijn bek wijd open en kwaakte hees.

‘Wat voor een beest ben jij?’, vroeg Joren.

‘Ik denk dat je een eend bent. Is dat zo?’

Vlakbij lag een doos, half onder het opgewaaide zand.

‘Wil je met me mee naar huis?’

Met de doos in zijn handen liep Joren naar de vogel. Het dier reageerde niet eens meer.

Heel voorzichtig zette de jongen de eend in de doos.

‘Ik mag niet vuil worden.’

Joren keek naar zijn handen. Brrr!

Hij pakte de doos op. De vogel bewoog niet.

‘Wat heb jij?’, vroeg Silke, de oudere zus van Joren.

De jongen stond bij de deur van de garage.

‘Een vogel vol smerige olie.’

‘O, leuk. Wil je hem misschien opeten?’

‘Stom wicht! Ik wil hem schoonmaken.’

‘Dat zal mama leuk vinden’, lachte Silke.

‘Wacht maar tot ze thuiskomt.’

‘En dat helpt niet, hoor. Dat beest gaat toch dood.’

Koppig liep Joren de garage in.

Hij sleepte een plastic kom aan 📖.

Daarna haalde hij een emmer lauw water.

‘Hou toch op!’, snauwde Silke. ‘Hoe wil je dat doen?’

‘Weet ik niet. Op de televisie deden ze het toch ook?’

Ze wasten de vogels die ze op het strand vonden.

Met iets om borden te wassen. Blijf jij bij hem?’

Silke haalde haar schouders op.

Joren kwam bijna meteen terug met een oude handdoek.

Hij goot detergent 📖 in het water. Uren was hij bezig. Toen was de kop van de vogel schoon. 'Een wilde eend', zei Silke. Joren knikte en begon de vleugels te wassen. 'Wat eet een eend?', vroeg hij toen. Silke krabde op haar hoofd. 'Brood zeker? Als we de eendjes voederden 📖 in het park, namen we vroeger toch korstjes mee?' 'Wil jij wat brood halen?', vroeg Joren. Hij keek naar de eend. Die zat nog altijd in elkaar gedoken.

De jongen haalde nog meer lauw water en nog meer vodden.

Toen pa en ma thuiskwamen, was de eend bijna schoon. Zijn groene kop glansde zelfs. Maar eten deed de eend niet. 'Dat is heel knap van je, Joren', zei pa. Silke stak haar tong uit. 'Ik ben bang ...', zuchtte ma. 'Misschien lukt het toch?', hield Joren koppig vol. 'Misschien. We zetten hem in een grote doos.'

Leg krantenpapier op de bodem. Zorg dat hij te drinken heeft. Als hij morgen nog leeft, komt het misschien goed.'

Ma streekte de haren van Joren in de war.

Die nacht sloop Joren nog drie keer naar de garage. De eend zat zielig in de doos. Joren kon wel huilen.

Maar toen de jongen die morgen ging kijken, had de eend van het brood gegeten.

Het kommetje met water was zelfs leeg.

Joren was dolblij.

Hij kon bijna niet wachten tot iedereen wakker was.

'Mag hij in de tuin?', vroeg hij toen ma mee ging kijken.

'Ja, goed idee. We hebben toch die oude wastobbe nog? Die zetten we bij hem. Hij moet water hebben. En straks kunnen we hem nog een keertje wassen.'

Toen het avond was, waggelde de eend door de tuin. Af en toe dook hij in de oude tobbe.

Pa had die in een hoekje van de tuin ingegraven.

De volgende dag regende het pijpenstelen.

Joren zat voor het raam naar zijn eend te kijken.

Af en toe kwam pa bij hem staan.

'Je hebt het leven van die eend gered', glimlachte hij.

'Misschien heb je nu een maatje voor het leven.'

De eend zat weer in de tobbe.

Joren liep naar buiten, regen of niet.

Hij wilde de eend nog wat te eten geven.

De eend zag hem komen.

Hij sloeg met zijn vleugels en landde op het gras.
Joren hield hem een korst brood voor.
De eend keek hem aan. Hij hield zijn kop schuin.
Toen strekte hij zijn nek en hapte naar het brood.
Met de korst in zijn bek waggelde hij weg.

Joren voelde zich gelukkig.
Hij liep naar binnen. Hij droogde zijn haren.
Ma had voor het raam staan kijken.
'Hij lijkt jou al te kennen. Leuk, niet?'
'Misschien blijft hij wel hier?', zei Joren.
'Kan best, al weet ik dat niet zeker.
Je hebt de eend niet gered voor jezelf. Of wel?'
'Nee,' zei Joren, 'ik wilde alleen dat hij bleef
leven.'
Diezelfde avond vloog de eend weg.
'Je mag het niet jammer vinden, Joren', zei ma.
'Zo'n wilde eend heeft ruimte 📖 nodig.'
Joren knikte. Maar toch deed het een beetje pijn.

Na de vakantie fietste Joren weer elke dag
naar school.
Op een koude wintermorgen zag hij de eend.

Hij stond bij een vijvertje.
Hij had een glanzende groene kop.
Intussen wist Joren dat zo'n eend een woerd was,
een mannetjeseend.
Deze eend was gewoon prachtig.
Zijn veren waren zachtgrijs en bruin.
Hij wiebelde grappig met zijn staart als hij stapte.
Toen Joren langsreed, kwaakte hij.
Er zaten twee wijfjeseenden bij hem.
Die zagen er veel gewoner uit.

'Niet dromen, Joren!', zei de jongen bij zichzelf. Maar toen hij de volgende dag opnieuw langsreed, was de eend er ook weer. 'Dag eend!', riep Joren. 'Ben jij mijn eendenmaat?' De jongen lachte. Het zou al te gek zijn. Hij reed bijna van de weg af, toen de eend kwaakte. Het leek wel alsof het beest hem begrepen had. 'Dag eendenvrouwtjes!', riep Joren. De wijfjeseenden bewogen niet. Ze stopten hun kop onder hun pluimen. Joren aarzelde. Zou het dan toch kunnen? Die avond vertelde hij alles aan Silke. Zus kreeg bijna een lachstuip 📖. 'Ik wist al dat je ze niet allemaal op een rijtje had 📖. Ik wist alleen niet dat het zo erg was', hijgde ze.

De volgende dagen vertrok Joren wat vroeger naar school. Hij stopte elke keer bij de vijver. En elke keer waren de eenden er ook. Joren begon al te hopen dat ze zouden blijven.

Hij zag de eenden al met donzen kuikens achter zich aan. Maar dan moest het eerst nog lente worden. 'Kwwaakk!', zei de eend toen Joren weer stopte. 'Pardon. Ik vergat je goedendag te zeggen.' De eend kwebbelde en zwom rondjes. Joren ging ervandoor. 'Alle jonge eendjes zwemmen in het water!' Hij zong dat kinderliedje uit volle borst. Wel tien keer, tot hij op school was.

Toen kwam de sneeuw.
 Die morgen bracht ma de kinderen met de auto
 naar school.
 Joren wilde achterin rechts zitten.
 En ja hoor, hij zag de eend.
 Die stapte verbaasd door de sneeuw.
 Hij trok zijn poten hoog op.
 'Zou dat niet mijn eend kunnen zijn?', vroeg
 Joren.
 Silke draaide zich om en tikte tegen haar
 voorhoofd.
 'Het zou wel heel toevallig zijn', zei ma.
 'Maar het kan natuurlijk.'
 'Yes!', zei Joren en stak zijn tong uit naar zijn zus.
 Op school moesten ze voor de klas komen en
 vertellen over een vreemd avontuur.
 Joren vertelde over de eend.
 De kinderen van zijn klas luisterden met open
 mond.

 Zondagmorgen. Het was zoals altijd wandeldag.
 De hele familie vond het geweldig.
 Zon, sneeuw, wind, regen, hagel ...

'Het maakte niets uit. Het hoort bij de natuur',
 zei pa.
 Ze trokken de juiste kleren aan.
 En pa nam zijn verrekijker mee.
 De wind buitelde over de velden.
 De sneeuw was aan het smelten.
 Overal lag er modder.
 Joren vond het geweldig.
 Ze wandelden langs de vijver.
 Daar liep een smal paadje langs.

De eend dobberde eenzaam op het water.
De twee wijfjes zaten vleugel aan vleugel op de oever.

‘Daar is hij!’, zei Joren.

Hij kon het niet verzwijgen.

‘Wie?’, vroeg Silke.

‘Mijn eend. De eend die ik heb gered.’

‘Hoe kun je dat nu weten?’, vroeg Silke.

‘Ik zeg hem goeiendag en hij antwoordt’, zei Joren.

‘Pa, mijn broer was al een beetje gek, maar nu ...’

Joren haalde zijn schouders op.

‘Ik kom hier elke dag langs.

Als ik dan *Dag eend!* roep, kwaakt hij.’

Pa en ma lachten stilletjes. Silke gleed uit.

Pa had haar nog net te pakken.

Toen zag Joren de mannen.

Ze droegen laarzen en modderige jekkers 📖.

‘Jagers?’, zei ma, die ze nu ook had opgemerkt.

De geweren die ze droegen, waren opengeklapt.

Twee doorweekte honden liepen voor ze uit.

Ze hielden hun koppen dicht bij de grond.

Opeens schoten de honden door de struiken weg.

Bij de rand van het water bleven ze staan.

De eerste hond blafte. De tweede viel in.

De jagers schreeuwden iets wat Joren niet begreep.

Ze stapten sneller door de modder.

En ze gingen een eindje uit elkaar.

Joren stond als versteend 📖.

‘Mogen ze eenden schieten?’, vroeg hij.

Pa haalde zijn schouders op.

'Ik weet het niet, maar ik denk het wel.'

'Waarom denk je het?'

Joren stond te trillen op zijn benen.

'Je ziet toch af en toe wilde eenden in de winkel?'

Joren knikte. Hij werd zowat misselijk.

Ja, hij had eenden zien hangen bij de poelier 📖.

Zielig had hij het gevonden.

En nu kwamen de jagers af op 'zijn eend'.

'Dat is toch vreselijk!', riep hij.

'Ach, die mensen beschermen de natuur', zei Silke.

'Wat?', vroeg Joren.

'Ja, als alle eenden blijven leven, komen er te veel.'

Joren voelde zijn bloed zowat koken 📖.

'Maar daar zit mijn eend!'

'Daar zit EEN eend, niet JOUW eend!', snauwde Silke. 'Doe niet gek.'

Een van de jagers floot schel.

Hij had een weitas 📖 aan zijn schouder bengelen.

En er zat wat in die tas, wist Joren.

Het ding stond echt bol.

De honden blaften nu als gek.

De jagers kwamen aangelopen. Ze klapten hun geweren dicht en keken naar de lucht.

Joren verstijfde.

Geklepper van vleugels.

De jongen draaide om zijn as.

O nee!

Over zijn hoofd vlogen drie eenden weg. Drie!

Was het zijn eend en de twee wijfjes?

Het kon best.

De honden hadden ze misschien bang gemaakt.
Nu vlogen ze weg.

Joren keek naar de mannen.
Ze brachten hun geweer naar hun schouder.
Joren sloot zijn ogen. Dit kon niet.
De jongen wist alleen dat hij iets moest doen.
Hij bukte zich en graaide een homp modder samen.

‘Hé!’, schreeuwde hij.

Joren zag de loop van de geweren bewegen.

De mannen volgden de opvliegende eenden.

Ze maakten een bocht naar rechts.

Joren zag hoe de vingers van de mannen bogen.

Hij slingerde zijn modderbal.

Hij raakte de eerste jager vlak in zijn gezicht.

Een schot ging af.

De jager vloekte.

De twee andere jagers keken eventjes om.

De eenden waren net boven hen.

‘Wat doe je? Rotjong!’

De jager die door Joren werd geraakt, was razend.

‘Ben je wel goed wijs?’

Er klonk nog een schot.

Eén van de andere jagers had toch nog gevuurd.

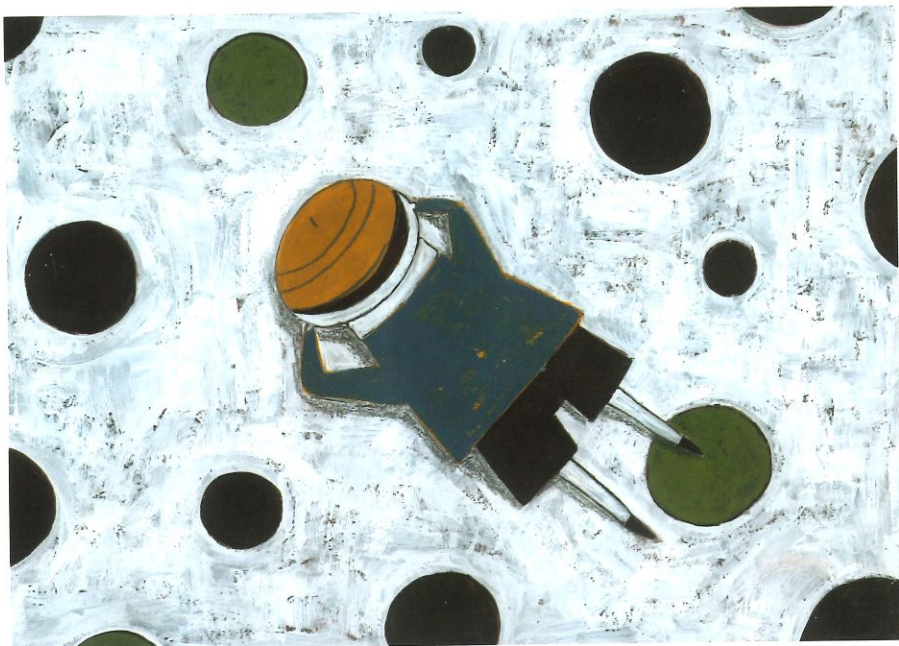
Eén van de eenden kantelde uit de lucht.

Ze leek haar vleugels dicht te vouwen.

Toen plofte ze met gestrekte nek neer.

Joren begon te snikken.

‘Is dat jouw zoon?’, hoorde hij een jager vragen.

Joren durfde niet op te kijken.
Een van de honden kwam aangelopen.
Hij had iets in zijn muil.
De jager bukte zich en nam de dode eend over.
Joren kon nog net zien dat het een wijfjeseend was.
'Is die jongen wel goed snik?'
'Helemaal in orde!', snauwde vader.
'Hij heeft een van de eenden ooit gered.
Hij kon het niet hebben dat jullie hem afschoten.'

'Een eend? Gered? Wat is dat voor onzin.'
Joren draaide zich om en liep weg.
Hij hoorde dat pa het verhaal begon te vertellen.

'Het is goed, jongen!', zei moeder en ze streelde zijn haren.
'Ze mogen mijn eend niet doodschieten', weende Joren.
'Dat hebben ze niet gedaan', zuchtte ma.
'Jouw eend is weggevlogen. Het is in orde.'
Ze gingen naar huis. Niemand zei nog wat.
Zelfs Silke hield haar mond voor de rest van de dag.
Thuis ging Joren meteen naar zijn kamer.
De volgende morgen fietste hij langs de vijver.
Het was er stil.
Toen zag hij de woerd. Hij stond bij het water.
Eén wijfje zat wat triest op het gras.
'Goedendag, eend', fluisterde Joren.
Het leek alsof de eend hem echt begreep.
'Kwrraak?', zei de eend.
Het klonk als een verwijt.
'Jammer,' knikte Joren, 'ik heb geprobeerd.'

Die man was heel erg boos op me.
 De eend keek Joren aan.
 'Ik vind het heel erg', zei de jongen.
 'Ik ben wel blij dat jij er nog bent.'
 De eend antwoordde niet. Hij draaide zich om.
 Met een sprongetje dook hij het water in.
 Joren keek hem na.
 Was hij nu boos of alleen maar triest?
 'Het spijt me dat ik haar niet kon redden.'
 De eend zwom weg. Helemaal naar de overkant.

Ik oefen.

lukte
 lachte
 sleepte
 fietste
 plofte
 blafte
 zette
 zuchtte

sperde
 glansde
 waggelde
 aarzelde
 wiebelde
 kwebbelde
 landde
 antwoordde

vakantie
 politie
 traditie

 idee
 familie
 televisie
 plastic

modder bal
 dood schieten
 schoon maken
 eenden maat
 was tobbe

modderbal
 doodschieten
 schoonmaken
 eendenmaat
 wastobbe

de ter gent
 detergent

kranten papier
 pijpen stelen
 winter morgen
 wijfjes eenden
 kinder liedje
 verre kijker

krantenpapier
 pijpenstelen
 wintermorgen
 wijfjeseenden
 kinderliedje
 verrekijker

Ik begrijp.

blz.

- 2 Joren had geen zin om binnen te zitten **kniesen**.
 Joren had geen zin om binnen te zitten **treuren**.

- 2 Het beest **zat onder de smurrie**.
Het beest **was bedekt met viezigheid**.

- 3 Hij **sleepte** een plastic kom **aan**.
Hij **bracht** een plastic kom **mee**.

- 4 Hij goot **detergent** in het water.
Hij goot **ontsmettingsmiddel** in het water.

- 4 We gaan de eendjes **voederen** in het park.
We gaan de eendjes **eten geven** in het park.

- 6 Een **wastobbe** is een soort van lage houten ton
waarin men vroeger kleren of zichzelf waste.

- 8 Zo'n eend heeft **ruimte** nodig.
Zo'n eend heeft **plaats** nodig.

- 10 Zus kreeg bijna een **lachstuip**.
Zus barstte in lachen uit.

- 10 **Hij heeft ze niet allemaal op een rijtje**.
Hij is een beetje gek.

- 14 Wat een stoere **jekker** heb je aan.
Wat een stoere **vest** heb je aan.

- 15 Joren stond als **versteend**.
Joren stond **verstijfd van de schrik**.

- 16 Bij de **poelier** kan men gevogelte kopen om op te eten.

- 16 Hij **voelde zijn bloed koken**.
Hij werd woedend.

- 16 Hij droeg een **weitas** aan zijn schouder.
Hij droeg een **jagerstas** aan zijn schouder.

- 18 Hij gooide een **homp** modder naar de jager.
Hij gooide een **klomp** modder naar de jager.

- 19 De **loop van een geweer** is de bovenkant van
een geweer, waar de kogels worden ingestoken.

